

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis

VYTIS

THE KNIGHT

Tomas I GRUODŽIO (DEC.) 1 d., 1915 m. No. 4

Prenumeratą, raštus, korespondencijas ir tt. siųsti
 "VYTIS", 731 W. 18th Street, Chicago, Ill.

Mokslo Šaltiniai.

“Vyčio” trečiame numeryje tilpo straipsnis “Jaunime, prie mokslo!”, skatinantis jaunimą mokintis ir nurodantis mokslo svarbą. Gal ne vienas, norintis mokintis, negalės be jokios pagalbos surasti prieinamo ir sveiko mokslo šaltinio. Taigi pirmas svarbus dalykas yra palengvinti jaunimui prieiti prie mokslo, nurodant geresnius vadovėlius nekuriuose pradinio mokslo šakose. Lietuvių raštija dar jaunutė, bet jau turi nemaža įvairių pradinio mokslo vadovėlių. Čia ir nurodysime geresnius.

Lietuvių kalba ir gramatika.

“Kaip pasakysi — bū tik nepagadinsi” — sako senas apsilėdusios lietuvių dalies priežodis. Sulyg šio priežodžio diduma lietuvių kalba ir rašo. Nėra kaip perdaug juos ir kaltinti už tai, jie nekalti. Lietuvių kalba iš mokyklų buvo varoma, patiems lietuviams stokavo tautiško susipratimo; tų ir kitų priežasčių verčiami, lietuviai ir nesistengdavo mokintis savo prigimtos kalbos.

Dabar-gi laikai mainosi ir mes sykiu su jais. Jau nebe-galima susipratusiam lietuviui kalbėti kaž-kokiuo devynių kalbų mišiniu su visokiais “šjur”, “jes”, “olrait” ir panašiais

“perlais”. Jau laikas pramokti savo prigimtos kalbos. Štai ir vadovėliai, iš kurių mes galime pasimokyti savo kalbos.

Tarpe daugelio lietuvių kalbos gramatikų ar kalbamokslių praktiškumu, nuoseklumu ir aiškumu atsižymi: antrosios laidos “*Trumpas lietuvių kalbos vadovėlis*”, parašytas J. Gabrio.

Antras beveik tos pačios vertės, kaip ir J. Gabrio, vadovėlis — tai antrosios laidos “*Trumpa lietuvių kalbos gramatika*” mokyt. J. Damijonaičio.

Gerokai prasimokinus lietuvių kalbos ir jos rašybos, tolimesniai lavinimuisi patartina pasimokyti iš *Rygiškių Jono* “*Lietuvių kalbos sintaksės*” ir *Liet. Mokslo Draugijos leidinio* “*Rašomosios kalbos dalykai*”.

I gramatiką atkreiptume dėmesį ypač tų, kurie bando į laikraščius rašinėti korespondencijas ar straipsnius, nes, manau, gana įkirėjo mūsų redakcijoms straipsnelius ir korespondencijas perrašinėti. Nesimokyti gramatikos laikraščių bendradarbiams tiesiog yra blėdinga, nes jie nesimokindami nepadaro jokios pažangos, neišsilavina.

Skaitymo vadovėlių ir-gi yra nemaža. Geresnius jų paduodame čia, padalinę juos į skyrius.

I skyrius. Pačiam pradiniam skaitymo ir rašymo mokslui tinka: “*ABC Pradžiamokslis*”, dalis I, mok. J. Damijonaičio, kurs labiausiai Amerikoje ir prasiplatino.

II skyrius. Ir-gi J. Damijonaičio “*Skaitymo Pradžiamokslis*, dalis II, arba mokyt. P. Bendoriaus “*Vaikų Žvaidutė*”, dalis I.

III skyrius. Trečiam skyriui tinkamiausia skaitymo knyga tai: M. Vasiliausko ir J. Matulevičiaus “*Mūsų Dirva*”, atsižyminti kalbos gražumu ir turinio turtingumu.

IV ir augštesniems skyriams tiktų vientik J. Gabrio “*Skaitymo Knyga*”, joje telpa geriausių mūsų rašytojų raštų, kurių pasiskaityti kiekvienam yra naudinga.

Lietuvos Istorija.

Lietuvos Istorijos nurodome 4 vadovėlius. Geriausias jų tai: “*Lietuvos Istorija*” Paparonio. Ji yra bene nuosekliausiai parašyta ir papuošta daugelių paveikslų.

Lietuvos istorija Prano tinkamiausia pradinėms mokymams dėlei savo trumpumo ir aiškumo.

Lietuvos istorija *Maironio* svarbi tuomi, kad joje yra ir lietuvių rašliavos trumputė apžvalga. Parašyta gana lengvai, taip jog smagu ją yra skaityti.

Lietuvos istorija *kun. A. Alekno*s ir-gi tinkama mokinimusi.
Geografija.

Geografijos vadovėlis tinkamiausias tai *J. Gabrio*, premijuotas vadovėlių konkurse; labai gražiai išleistas, su spalvuotais žemlapiais. Talpina visas pradinės geografijos žinias.

Apsipažinimui su Lietuva geriausia knygutė, ir-gi *J. Gabrio*, “Trumpas Lietuvos Aprašymas”. Tai vienintėlė savo rūšies knygutė, verta kiekvienam perskaityti.

Nurodėme keletą vadovėlių, iš kurių galima būtų pramokti lietuvių kalbos, istorijos ir geografijos. Kitose mokslų šakose žinių suteiksime gal kiek vėliau.

Prie mokslo visupirma yra reikalinga noras, tvirtas pasiryžimas ir ištvermė. Įgykime tuos privalumus, o galėsime daug-ko pramokti, o mokslas atidarys duris mūsų pačių geryneigon. Taigi, broliai-vyčiai, steigkime mokyklą, o kur jos negalimos — patys per save mokinkimes.

Giedrutis.

Išpildykime Savo Pareigas.

Lietuvos Vyčių organizacija, kaipo jaunimo dvasios auklėtoja, atsistojo ant tvirto, krikščioniška dora paremto, pamato. Visas veikimas liudija, kad galų gale susitvarkęs Amerikos katalikiškas jaunimas, pasekmingai varys savo darbą, budins ir žadins visus prie veikimo ir, laikui bėgant, nesiras nei vienos lietuviškos kolonijos, kur nesuskambėtų galingas Lietuvos Vyčių obalsis.

Didesnė dalis Vyčių užbriežtojo darbo jau nuveikta. Šiandieną galime pasidžiaugti savo skaitlingomis kuopomis, pasidžiuoti jų nuveiktais darbais. Vyčių mokyklos, kursai, knygynai pasiskleidė visur, kur tik atsirado prakilnesnio jaunimo burelis. Apšvieta, susipratimas auga ir bujoja jaunimo tarpe. Vis tvirčiau nusistato tarp Vyčių savo pareigų pažinimas.

Ypač aiškiai apsirubežiavo Lietuvos Vyčių veikimas, išdygus jaunam, gražiam ir patogiam “Vyčiui”, organizacijos organui. Visi su džiaugsmu sutiko savo laikraštį, entuziastiškai pasižadėjo jį remti raštais, pasidarbavimu ir centais.

Dauguma Lietuvos Vyčių organizacijos kuopų šventai išpildė savo pareigą organizacijos ir organizacijos ir organo link, paremdamos “Vyti” užsimokėjimu savųjų mokesčių, kitos net gražių aukų jam

inteikė. Atsirado nemažai pavienių ypatų, paaukavusių mažiau-daugiau "Vyčio" reikalams. Kai-kurios kuopos dar dabar savo pareigas pildo, užsimokėdamos užsilikusias duokles. Džiaugėsi "Vyčio" redakcija, administracija, linksmiau pasidarė L. V. Centru besitrusiant organizacijos ir organo reikalais.

Pirmieji "Vyčio" numeriai sukėlė tiek daug pasitikėjimo Vyčių spēkomis, kad be baimės visų žiūrėta rytojun.

Išleidimas laikraščio apsiėjo gana brangiai. Pirmas, antras ir trečia "Vyčio" numeriai bemaž visus kapitalus išsėmė. Bet dėl to nenuliusta, nes dar randasi daug kuopų, kurios neprisiuntė už organą mokesčio, tikėtasi nuo jų susilaukti pinigų ir vėl pasekmingai varyti darbą. Nesikreipta pas tas kuopas su prašymu prisiųsti mokesčius, palikta visiems liuosu norv sumokėti pinigus.

Dabargi paaiškėjus, kad tolimesnis "Vyčio" leidimas susiduria su šiokiomis — tokiomis kliutimis iš priežasties pinigų trukumo, nuoširdžiai prašome visų kuopų tuojaus prisiųsti už organą mokesčius. Nelaukite, draugai, kad kiekvieną sykį kas jums primintų, kad jau atėjo laikas mokėti pinigai. Vyčiais juk esame, tad vytiškai, draugiškai ir pasielgkime.

L. Vyčių organizacija, III Kongresui nutarus, pradėjo leisti "Vytį" vien pasitikint ant Vyčių paramos. Berods, tuomet visi tam kiltam sumanymui pritarė ir tvirtai tikime, kad narių tarpe nesiras nei vieno priešingo tam darbui balso. Savąjį mes darbą, draugai, dirbame, tad ir bukime gerais šeimyninkais, pasirodykime savo pareigų išpildymu, kad jaunimas netik moka gražiai kalbėti, bet sykiu ir tvarkingai veikti.

Vyčio reguliariškas išėdinėjimas, nuolatinis gerinimas priklausys tik nuo kuopų gerų norų, apie kuriuos nenorime abejoti. Be laikraščio negalime buti, ar vargų suspausti, ar laimės paskatinami vistiek jį leisime. L. Vyčiai niekuomet neatsisakys nuo savo brangiausio reikalo, auklės jį, gerins ir tobulins. Tik visi padėkite, visi išvien veikite. Talkon, draugai, šiandieną jus kviečiame ir talkon prie vieno iš prakilniausių jaunimo darbų. Nelaukdami nei valandelės atlikime, kas mums pridera.

Dauguma kuopų skundžiasi, sunku esą kuopoms su pinigais. Daug savųjų vietinių reikalų reikia aprupinti. Kuopų išdai pasilieka tušti. Apie tai niekas negali abejoti. Nelengva kuopoms, nelengva Centru, gal dar sunkiau, nes turint daug dalykų didelės svarbos atlikti, o pinigų nesant nukenčia net organizacijos reikalai. Bet dėlto atsakyti nuo darbo juk negalima.

Paiėškokime budų, kaip savo kuopų išdus papildyti. Gal vakarai, teatrai, paskaitos, baliai tai nelaimei pagelbės. Kitos kuopos tokiu budu ne tik iš deficito išsiritulioja, bet ir kasą gerokai papildo. Kas galima vieniems, galima ir kitiems.

Atminkime, kad kuopai daug lengviau su pinigais. Vis galima surasti šiokių tokių inėjimų šaltinių. Organas-gi "Vytis" tik vieną šaltinį turi, tai kuopų narių mokesčiai. Jei tuos sulakysime, tikrai prisidėsime prie organo puolimo.

Ištikrųjų, gal reikėtų kuopoms kaip nors padėti, palengvinti su mokesčiais, bet šimet jau tas negalima. Kitais metais per kongrasą gal, pasitarę, išrasime naujus, lengvesnius budus. Iki kongreso ar tai senos, ar naujos kuopos vis didžiausią atydą kreipkime į “Vyti” ir jo reikalais pasirupinkime, nevelkant pasiūsdami organui ir Centrui mokestis.

Tokiu tik budu savo, jaunimo, reikalus apginsime ir pakelsime savo organą prie tobulumo.

Pildykime, draugai, savo pareigas ir pildykime uoliai.

Lai mūsų “Vyti” gyvoja, auga ir platinasi, neleiskime savo laimės šaltinio prie nupuolimo! Vyčiais juk esame!

J. E. Karosas,

L. Vyčių organ. pirmininkas.

Apsileidimo Ženklas.

Tulas Jurgis atėjo jaunolių burelin. Vienas iš jaunolių užtėmijo, kad jų svečio švarko rankovė biauriai sudėmėta. Jis ilgai nelaukdamas pasimojo Jurgį ir pranešė, kad jojo rankovė nedailiai sutepta, — mat jis manė, jog Jurgis negalėjo ant savęs to užtėmyti. Bet pasirodė kitaip. Kuomet Jurgiui buvo pranešta apie jo švarko dėmę, tai jis pasiaiškino, kad jis tą jau matė, kuomet švarką vilkosi ant savęs. Jaunolis ant tokio Jurgio paaiškinimo labai nusitebėjo ir paklausė, kuomi yra ta dėmė tokiam atvėjyje. Jurgis ir gi atsiliepė klausimu: “Tai kuomi ji gali buti?” “Iš Tamstos paaiškinimo išeina, kad toji dėmė yra apsileidimo ženklas”, atsakė jaunolis.

A. K. Losius.

Fragmentas.

Angelą savo šiandien pamatysiu;
Kiek džiaugsmo!... — O gal nuliudimo?
Meilės žodelį aš jam pasakysiu...
Kiek laimės!... O gal apsvaigimo?...

L. Šilelis.

Jaunimui.

(Skiriu L. V. 25 kuopai)

Koks-gi gražus mūsų Vyčių burelis —
Esam visi mes žiedai Lietuvos,
Žydime išvieno lyg sesės darželis,
Žydime dėl savo tėvynės brangios.

Nors nuo tėvynės kitam krašte svieto
Vargstame toli tarpe svetimų,
Bet kaip sueinam mes į vieną vietą —
Pinam vainiką tėvynei dainų.

Prieš tamsias jėgas atstatę krutinę
Žengiam su šviesa ir mokslu tikrai,
Monų dievaičius po kojų paminę —
Šviečia mums šviesi žvaigždutė augštai.

Mylim mes savo prigimtąją šalį,
Kur Nemunas plaukia, gegutė kukuoj,
Kur vien artojas savo sunkią dalį,
Vargdams kasdieną dainoj apdainuoj.

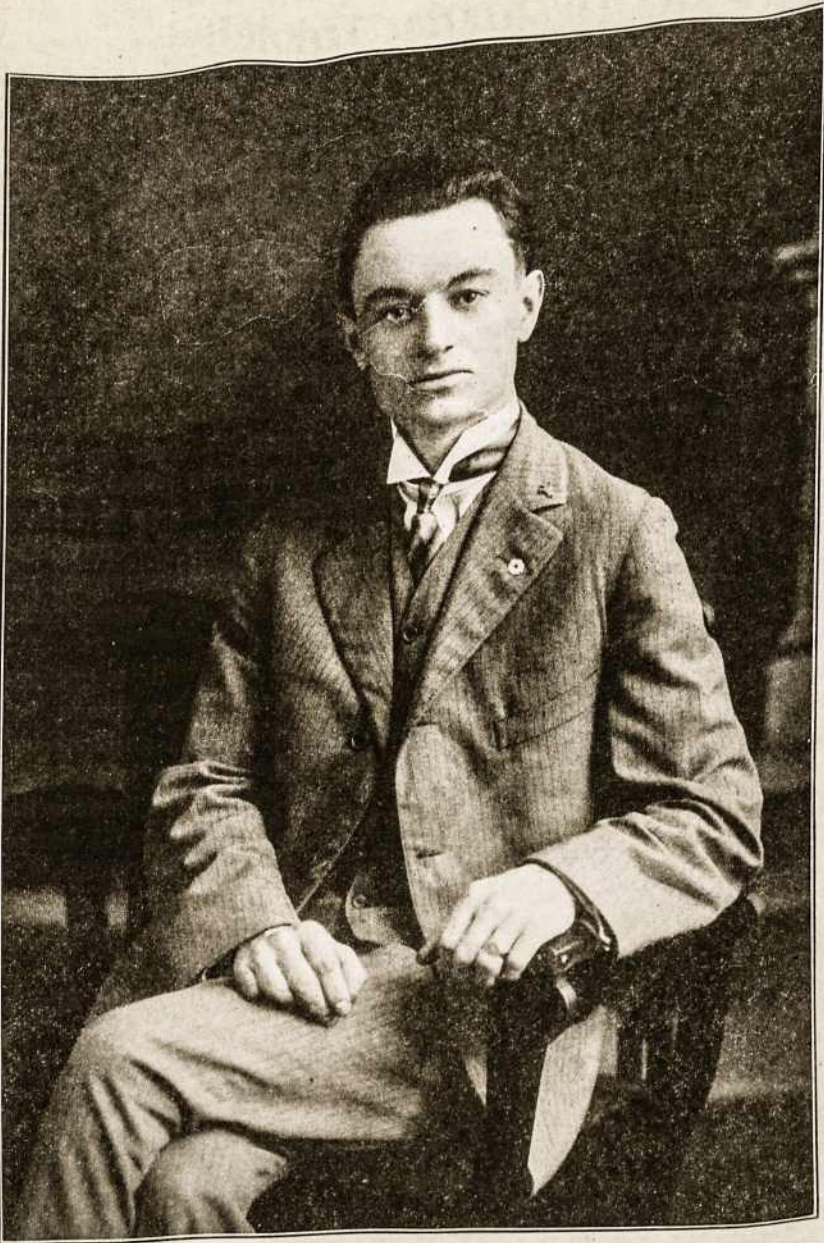
Nors turim daugel piktų niekadėjų,
Kurie mus tyko išskėtę nagus,
Mes jų nepaisom, žengiam prie idėjų;
Ir šventas noras mumyse nežus.

Širdys nekaltos lyg kad auksu žeria,
Broliška meilė tarp mūsų gyvuoj,
O sutikimas priešams akį veria;
Dirbam kiekvienas savoje kuopoj.

Dirbkim išvieno ir vienybėje bukim,
Dora, tikyba lai žydi tarp mus,
Kristus, tėvynė tuo obalsiu žengkim,
Nes ir tėvynė to trokšta nuo mus.

J. Sakalas.

Julius B. Kaupas

*Lietuvos Vyčių Centro Literatiškos Komisijos narys, Vyčių
16 kuopos pirmininkas ir "Draugo" redaktorius.*

O Tu, Mano Aniolėli...

—Motinėle-sengalvėle, leisk tu man į Ameriką važiuoti.

— Dukrele mano mieliausioji, ką-gi tu gero manai?... Kad aš tave išleisčiau - pasilikčiau vienai-viena, kaip tas pirštas. Gana jau taip priverkiu, atsiminus apie vaikelius, kaip jie ten vargsta toje nelaimingoje Amerikoje. Dievas vienas težino, ar dar tebėra jie gyvi, o gal jau seniai ir kaulėliai supuvo kur anglių užgriuti. Jau penkti metai nuo velykų, kaip jokios žinėlės nei gromatėlės nuo jų nesulaukiu. Tiesa, Vilkų Juozas užpernai parvažiavęs žmonėms pasakojo, kad jie prisiraše prie cicilistų ir esą apsivedę amerikoniškai, po kontraktą, ir turi jau net po vaiką; ale tai jisai melavo; ir giliukis, kad jis pas mus neužėjo, bo jau kad bučiau pasimirkius šluotą į pamazgas, o kad bučiau upleškinus per akis: tai būtų ir tie jo amerikoniški drabužiai ir tos nuskustosios plikos lupos buvusios kruvinos, pakol būtų paspėjęs išnešti savo kudašių. Kaip jis gali ant mano vaikių tokias nesąmones išmislyti ir pliaukšti!

— Taigi, mamele, ir aš bučiau tau padėjus: jau kad jis but gavęs, tai gavęs. Ale jis nekvailas, mat nebereikalo Amerikos duoną valgą. Dabar, mamele, jisai jau nusipirko nuo dvaro tą visą geriausį lauką, ką anoje pusėje upelio, o sako, kad dar deras ir visą pagirį, ir tas visas šlapiasias pievas su kelmynu. Ir jau turbūt sutiks. Žmonės kalba, kad klebonas patariąs jam pasiškolinti dar kiek pinigų iš banko ir atpirkti visą dvarą, su visomis triobomis, padarais ir gyvuliais, nes sako, kad ponas vistiek bonkrutija, o paskui gal dar koks svetimtautis užpirkti šventą mūsų žemele, tai, sako, geriau tu, Vilke, pirk ir gana.

Aš pati savo ausimis nedėlioį po mišparų girdėjau, kaip klebonėlis ant šventoriaus jam sakė: “Juozai, pirk tą dvaruką, o busi ponas ir valgsi duoną tu ir tavo vaikai, ir visam kraštui bus nauda, bo tu savo protu, apsukrumu ir darbštumu tuoj iš jo padarytumei aukso obuolį”.

— Tai, vaikeli, gal jis ir geras žmogus, tas Vilkas, kad jau apie jį taip rupinasi mūsų klebonėlis, juk jis su bile kokiais niekšais tai netur reikalo.

—Taigi, mamele, gal ir geras, tik kodėl jis tokiąs biaurias kalbas paleidė ant musiškių?

— Ale kur, dukrele, jisai tiek tų pinigų uždirbo, kad net dvarą gal nupirkti, juk tai reikia viso maišo.

—Žmonės sako, kad tai vis po žemėms anglyse bedirbdamas. Mat, mamele, jisai suvisai negeria nei degtinės, nei alaus ir neruko,

tai, sako, kiek uždirbo, tai vis dėjo į banką, o parvažiuodamas namo visus parsivežė - ir dabar dėlto toks turtuolius.

Ana, vaito "ilgaslėpsnė", žiuriu, bažnyčioje, kad grudžiasi per žmones su alkunėmis, kaip karvė, grudos, grudos, dasigrudo iki Vilko ir stapt. O Vilkas skaito sau maldas iš "Šaltinio", o į ją nei viena akimi ne žvigt. Matai, mamele, nei gėdos neturi šventoje vietoje lysti vyrui į akis. Ale, mamele, ne ji viena; ir to pono-bankieriaus duktė, ką vis sėdėdavo už krotelių laukose, ir ta, žiuriu, per mišparus jau šale Vilko stypso, o Vilkas sau rožančių kalba, o į ją nei debt. Tokios turtuolės, o išdykusios, išlėpintos, kaip lėlės. O tie parėdai tai vis šilkiniai, vis tik šnabžda, vis tik šlama kaip tik pasijudina.

— Na, vaikuti, ale turbūt ir Vilkas jau puikiai apsirėdęs, kad taip joms tinka.

— Ale, mamele, visai ne. Taip, kaip ir visi iš Amerikos parvažiavę, su melsvais tokiais apsilikęs ir gana.

— Ale kad tu viską ir matai — turbūt ir tu bažnyčioje mažai poterėlių tekalbėjai.

— Kalbėjau, mamele, visus, ale vis kada-ne-kada pasižiurėdavau ir į Vilką, bo jis mamele, ma toks dailus. Kad jis mane imtų, tai aš už jo tuojaus eičiau...

— Cha, cha, cha!... Kur jis tave, vaikeli, ims, kad jau aplink jį tokios ponios spiečias. Tu jam perprasta...

— Ale jis, mamele, ma sakė, kad aš jam gražiausia ir geriausia.

— Tai kur tu su juomi susėjai?

— O-gi, mamele, kaip buvome prisirašyti blaivininkų draugijon klebonijoje. Tai po prisirašymo Vilką išrinkome mūsų draugijos pirmininku. Paskui dainavome dainas visas mūsų bažnytinis choras; tai aš dainavau pirmu balsu "sopranu", o Vilkas pritarė storu balsu, vadinamu "bosu" ir geriau mokėjo pritarit už visus mūsų vaikynus. Jaunasis kunigėlis paklausė: "kur taip gerai išmokai giedoti? O-gi sako: "Amerikoje eidavau į bažnyčios chorą mokinties."

Tai paskui, mamele, po tų dainų dar šokome visi jaunieji tautiškus šokius; tai Vilkas su vargoninku vadovavo. Ale ką vargoninkas prieš Vilką! rodos, kad visai nei nemoka. O kaip išeina eilia šokyje, kad vaikynui reikia išsirinkt mergina, tai Vilkas, kurią griebs-negriebs, žiurėk jau ir pas mane. O aš tik šaukiu: oi, oi!

Tai, mamele, aš tau nei nesakiau, kad jis ma sakė, kad ketverge meš jo palauktumėm, sakė su dėde atvažiuosias į piršlius. Aš jam pasakiau, kad mes nelabai turtingi, tai jis sako: "ma reikia geros šeiminkės-gaspadinės, bo jau motinėle nedruta, o tamsta ma patikai, pinigų-gi ir turto, iš Dievo malonės, ma gana, ką parsivežiau iš Amerikos. Tai aš jam sakau, kad mudu dar taip, kaip ir nepasižįstava. O jisai sako: "Aš tamstą gerai pažįstu ir man geri žmonės, ir mano motinėle patarė tamstą. O šiandien tai ir mūsų klebonas sakė, kad aš kitos nei neieškočiau. Sako, vaikeli, tai gera, linksmas, darbšti ir dievobaiminga mergaitė..."

— O ką tu jam, dukrele, atsakei ant to?

— Aš susigėdau, ma pasidarė taip nedrašu.. širdžiukė mano tik plaka: tuk, tuk, tuk... rodos ims ir iššoks iš krutinės, o veidas rodos plyš nuo karšėio. Tik pažiūrėjau į jį taip meiliai, meiliai...

— O tu, mano aniolėli!...

F. V.

Liet. Visuomenės Dirva.

LIETUVIŲ KONFERENCIJA KOPENHAGOJ.

25—30 spalį mėn.

Kad ir labai norėtusi, negalima įdėti viso Liet. Konferencijos atsišaukimo dėlei stokos vietos "Vytyje". Paduodame tik ištraukas.

Pradžioje atsišaukimo aprašyta apverktinas Lietuvos padėjimas. Vokiečiams užeinant, labai daug lietuvių išbėgo iš savo tėvynės ir pasklydo po visą Rusiją. Tais pabėgėliais rupinosi "Lietuvių Draugija nukentėjusiems dėl karo šelpti". Ji pradėjusi darbą su 75 rub. ir pasiekusi biudžeto daugiau pusės milijono rub. mėnesiui.

Vokiečiams užimant Vilnių "Liet. Draugijos Komitetas" buvo jau tiek stiprus, kad galėjo pasidalinti į dvi dalis. Viena Komiteto dalis pasiliko Vilniuje, o kita pasitraukė Rusijon.

Liet. Informacijos Biuras iš Paryžiaus persikeles neutralėn dirvon — Lozanon, Šveicarijoje, ir skleidžias žinias apie Lietuvą įvairiose kalbose.

Amerikoje Lietuvos likimu rupinosi Tautos Taryba.

Ant galo Konferencija šaukia visus lietuvius pamiršti partijinius barnius ir stoti vienybėje Lietuvos gelbėjimo darban.

"Visą darbą kitataučių informavimo dėl Lietuvos šelpimo ir kitų tikslų Konferencija nustato šitaip:

1. Rusijoje — visą darbą varo **Centralinis Lietuvių Draugijos Komitetas**.

2. Europoj — Informacijos Biuras **Centralinio Lietuvių Draugijos Komiteto** informuojamas.

3. Amerikoje — Tautos Taryba **Centralinio Lietuvių Draugijos Komiteto** informuojama per jo instaiigas ir per Informacijos Biurą".

Tautos Tarybos Suvažiavimas.

9—10 d. lapkričio, Pittsburgh'e buvo "Tautos Tarybos Amerikoje" suvažiavimas. Suprantant momento svarbą, priimta adv. Šlakio, vyčių atst., inešimas dar sykį kreipties į tų organizacijų valdybas, kurios dar neturi Tautos Taryboje savo atstovų, kad ir jos paskirtų į T. T. atstovus. T. T. nutarė kreipties į visuomenę, prašant vardan vienybės visos tautos, sušvelninti partijinius santikius ir polemikas.

Svečiai iš Europos.

Neseniai atvyko į Ameriką kun. Dr. Maliauskas, "Draugijos" redakcijos narys, šv. Kazimiero Draugijos sekr. ir žymus veikėjas bei rašytojas. Atsiuntė jį Lietuvių Draugija aukų rinkimo reikale.

Atvažiuoja Amerikon ir p. J. Gabrys; jis tvarkys aukų rinkimą anglų-amerikiečių tarpe ir organizuos Lietuvai pagelbą. Chicagoje jau rengiasi jį priimti.

Vyčiai, supraskime šios valandos svarbą, kuokarščiausiai primkime tuos garbingus svečius, aukaukime patys ir kitus raginkime aukauti. Gelbėkime Lietuvą!

Iš L. V. Centro Raštinės.

LIETUVOS VYČIŲ DOMAI.

Jau prabėgo kelios savaitės nuo "Vyčio" pasirodymo, bet keletas kuopų, nors joms ir buvo "Vytis" pasiūstas, neprisiuntė "Vyčiui" prenumeratas. Daugiau kuopų pilnai atsiteisė su organu, bet keletas kuopų dar mokesčių neprisiuntė. Neužsimokėjusioms kuopoms primenama, kad kiekvienas Lietuvos Vyčių organizacijos narys priverstinai turi imti "Vytį" ir pilnai už jį atsiteisti, užmokant kas pusmetis po 50 c. prenumeratos ir 10 centų Centru.

Taip buvo nustatyta Liet. Vyčių III kongreso ir tuos nutarimus iki ateinančio kongreso visi nariai turi pildyti. Neužsimo-

kėjusios kuopos, pasirupinkite kuogreičiausia atsiteisti su organu ir Centru.

Nuoširdžiai prašoma visų kuopų nevilkti su mokesčiais ir kaip galima anksčiau jas prišūsti. Lietuvos Vyčių organizacijos ir organo Vyčio labui, draugai, subruskime ir atsilyginkime!

J. E. Karosas

Liet. Vyčių organ. pirm.

NEŠIOKIME L. V. ŽENKLELIUS!

Visų Vyčių pareiga yra įgyti ir nešioti mus organizacijos ženklelį. Ženkleliai žirgvaikio formoje yra organizacijos parupinti ir randasi pas Centro Išdininką (P. Baltutį, 3261 S. Halsted st., Chi-

cago, Ill.) Kaina 50 c. vienas. Kuopų viršininkai privalėtų apie tai paaiškinti savo nariams ir norintiems parupinti.

Kurios kuopos dar negavo aplikacijų, arba gavo neužtektinai, atsiliepkit į Centro Raštinę, o bus veikiai išsiųsta. Išpildytos aplikacijos turi but veikiai grąžinamos Finansų Raštininkės vardu.

Brooklyn, N. Y. susitverė nauja vyčių kuopa iš 30 narių. Pirmininku tapo išrinktas Mykolas Varneckas, išdininku Vincas Bendoravičius, finansų rašt. A. Dirata, protokolų rašt. J. Višteliunas, dvas. vadovu kun. Remeikis.

Grand Rapids, Mich.

Linksma mums yra pranešti, kad Grand Rapids, Mich. lapkr. 14 d. susitvėrė tvirta vyčių kuopa iš 31 nario. Vietos jaunimas norintis prisirašyti prie kuopos laikreipias prie p. Stasevičiaus, 1351 Hamilton ave. N. W.

MELROSE PARK, ILL.

Čionai vyčiai gyvuoja ir darbuojas puikiai. Reikia tik stebėtis kad neturėdami savo salės, ne turėdami savo parapijos nei kunigo, pergali visas kliutis ir nepasiduoda jaunimas kirminams. Štai turi savo chorą, gražų knygyną ir mokyklą, kurioje mokytojų P. Babičius.

LEWISTON, ME.

Šiame mieste vyčių 11-ta kuopa randasi tokiose pat aplinkybėse, kaip ir Melrose Park kuopa, bet savo veiklumu ir darbų vaisiais viršina net tulas gan senai susi-

tverusias draugijas. Daugiausia čia darbuojas draugai P. Jasiunas ir S. Bugnavičius.

Newark, N. J.

Jaunutė kuopa, bet veikli. Koki prakilni dvasia mūsų sesučių ir brolių vyčių!

Štai 24 d. neworkiečiai surengė "Tag Day" rinkti aukų Lietuvoje badaujantiems. Beveik visos vytyės ir vyčiai pasklydę po gatves per visą dieną išalkę nusikamavę mandagiai maldauja praeivių aukų. Rinkti aukas ir kaip ubagai maldauti praeivių, tai yra nelengvas darbas, tai reikia nemenko pasišventimo.... Bravo jums Newarko sesutės vytyės ir broliukai vyčiai!

Waukegan, Ill.

Čia jaunimas labai interesuojasi Lietuvos Vyčių judėjimų ir tikima, kad pritariant kun. K. Zaikauskui ir pasidarbavus pp. P. Bujanauskui ir M. Baronui trumpu laiku susitvert naują vyčių kuopą.

Vietos jaunimas yra labai darbštus, gerų norų ir susipratęs, tad vyčių busimajai kuopai ateitis yra užtikrinta.

Vyčių Kuopų Raštininkai

Teiksitės prisiųsti į "Vyčio" redakciją sekančias informacijas, jei turite isteigo vakarines mokyklas:

1. Mokyklos antrašas.
2. Kuriomis dienomis ir ko mokinama?
3. Kas mokytojų ir jo autoritetas?
4. Mokyklos direktoriaus antrašas.
5. Mokestis.
6. Kiek lankosi mokinių?

P. Mulevičius,

L. V. Centro Raštininkas.

Kas Jaunimo Veikiama.

BROOKLYN, N. Y.

Cicilikai savo pliauškalais nenuslopina mūsų dvasios, bet nagrina prie darbo.

Buvo laikai kad Brooklyno gatvėse, salėse, suliunuose ir kliubuose mūsų mulkintojai cicilikai bepaliovos tauškė, rėkė, pliovojo ant religijos, keikė kunigus, spiaudė ant viso, kas yra dora; buvo laikai kada žmonės išsižioję klausė jų blevyzgų, tikėjo į jų busimąjį "rojų", bet nunai su savo "monkey business" mūsų cicilikai jau pradeda susti visai.

Iki šiol Brooklyne labai mažai kas buvo žinoma apie vyčius, bet štai lapkr. 7 d. Aniolų Karalienės parapijoje susitverė nauja vyčių kuopa iš 30 narių. Minti jos sutverimui padavė cicilikų "soap box speakeris" p. M. J.—skas, alias G-s, man gerai žinomas plėšikas (Lietuvoje jis išplėšė keletą svirnių ir potam išbėgo nuo rusų valstijos į Ameriką). Mat jis savo "oracijose" bekeikdamas kunigus pradėjo susiriedzams keikti vyčius, manydamas kad tuomi perstatys vyčius, kaipo didžiausius "nevidonus". Brooklyno jaunimas dar niekad negirdėjęs apie vyčius, tuos baisius nevidonus", pradėjo teirauties apie juos, ydant reikalui prisiejus galima būtų pasekmingiau kariauti

su tais "pavojingais Romos žalnieriais", na ir pasekmės to viso "šturmo" yra tos, kad išdygo tvirta Lietuvos Vyčių kuopa.

Bravo p. G-as! Džiaugkitės ponai cicilikai iš M. J-sko prakalbų! Ačiu jums už tai kad savo "spyčiuose" nepamirštate vyčių. Jusų prakalbos išreklamuoja vyčius, sužadina jaunomenę žingeidumą ir paragina juos prie darbo. Čia tai jau ne "monkey business".

Dalgis.

CHICAGO, ILL.

North side— šv. Mykolo parap.

Apie 5-tą vyčių kuopą beveik nematyti laikraščiuose jokių žinelių. Bet negalima manyti, kad ši kuopa nieko neveikia. 17 d. lapkričio laikytame susirinkime apsvarstyta kuopos reikalai ir nutarta kiekvename susirinkime turėti kokią nors pramokėlę, kaip tai: paskaitas, diskusijas, pasikalbėjimus ir, kad visi nariai imtų juose dalyvumą.

Iš apskričio susirinkimo delegatams paaiškinus, kad jau rengiama Advento ir Gavėnios laikui paskaitos su judančiais paveikslais, visi nariai su mielu noru nutarė tas paskaitas lankyti.

Nutarta dar surengti vakarą ir jo surengimui išrinko komisią.

A. M-tė, Vytė 5-tos kuopos

CHICAGO, ILL.

11 d. lapkričio, 8 val. vakare, atsibuvo L. Vyčių 24 kuopos paruoštos paskaitos iš muzikos srities. Skaitė p. A. Pocius. Čia klausytojai turėjo progos išgirsti daug įdomių dalykų apie muzikos ypatybes bei jos išsivystymą.

Toliaus sekė svarstimai kuopos reikalų. Nutarta parengti Naujų Metų vigilijoje draugišką vakarėlį ir besilinksminant laukti Naujų Metų. Kuopos susirinkimai ateityje bus laikomi seredos vakarais, kadangi ketvergais esti vakariniai kursai. Beje, nutarta kiekvieną susirinkimą parengti kokią nors prakalbą ar paskaitą; tam dalykui paskirta daugiau, kaip pusė valandos.

Tad kuopos nariai ir svečiai kviečiami skaitlingai lankiti susirinkimus.

Narys.

CHICAGO, ILL.

Linksmas vyčių vakarėlis.

Lapkr. 21 d. atsibuvo L. Vyčių 4 kuopos žaislų ir šokių vakarėlis. Žmonių bei jaunimo buvo pilnutė svetainė.

Kaip visada, taip ir šį kartą pas mus jaunimas linksmai žaidė. Laike vakarėlio buvo ir skrajojanti krasa, daugiausiai atviručių laimėjo ir pirmą dovaną gavo p-lė A. Bercekaitė, antrą — p-lė D. Šulckaitė, trečią laimėjo p-lė Laurinaitė.

Tvarka vakaro buvo pavyzdinga ir bufetas, žinoma, be svaigalų.

Kanklės.

CHICAGO, ILL.

L. Vyčių 4 kp. nariai laikė savo paprastą savaitinį susirinkimą. Narių atsilankė nemažas būrelis. Pirmiausiai kalbėta apie surengimą pasilinksminimui vakarėlio prieš Adventus.

Toliaus delegatai pranešė, kad atsibuvusiame Chicagos L. Vyčių apskričio susirinkime iš svarbiausių nutarimų buvo šie: 1. kad L. Vyčiai turės skrajojantią paskaitų komisiją, kuri rūpinsis apšvieta ir aplankys visas vyčių kuopas su paskaitomis, prakalbomis, krutančiais paveikslėliais ir tt. 2. kad kuopos rūpintis prisidėti prie vyčių Bendrovės.

Viršminėta kuopa ketina neužilgo užsisakyti L. R. K. "Metraščių". Trumpai pasvarstyta ir daugiau reikalų.

Antgalo linksmai pažaista ir išsiskirstyta namuosna.

D. G. Šulckaitė.

GRAND RAPIDS, MICH.

Cicilikų "tvirtovė" puolė.

Mūsų apielinkėje yra daug lietuvių jaunimo, bet ligšiol jo tarpe nebuvo gyvumo, vieklumo, nes nebuvo prakilnesnės jaunimo draugijos, nebuvo kas takus mintų. Bet štai L. R. K. Smo kuopa surengė prakalbas ir pakvietė kalbėti p. K. Pakštą iš Chicagos. 14 d. lapkričio atvažiavo p. K. Pakštas ir pasakė 3 prakalbas: apie L. R. K. S-ma, apie nekuriuos piekaištus Šventraščiui ir ant galo, vakare, apie jaunimą, vyčius. Ilgoje ir puikioje prakalboje pasakojo apie prakilnų jaunimo pašaukimą, didžius jo uždavimus ir augštą tik

sla. Apie cicilikus savo kalboje nieko neužsiminė. Bet cicilikai manydami, kad įsisteigiant doriai draugijai jų "tvirtovė" puola, iššovė iš poros savo tuščių gilų, prisiminė apie save, davė žinoti, kad ir jų ant šios "ašarų pakalnės" yra. Padarė jie keletą užmetimų kalbėtojai Kalbėtojas taip sumaniai atsakė, kad žmonių plojimui nebuvo galo. Visa kalbos pasekmė ta, kad nežūrint į cicilikų atkalbinėjimus, susitverė Vyčių kuopa iš 27 narių.

Lai gyvoja mūsų jaunimas!

Excicilikas.

LEWISTON, ME.

13 d. lapkričio L. Vyčių II kuopa turėjo puikų vakarėlį. Vaidinta dviejų veiksmy komedijėlė "Nepasisekė Marytei". Aktoriai savo roles atliko gerai ir publika buvo užganėdinta. Apart vaidinimo dar pasakyta monologas: "Kaip aš atvikau į Rigą" ir padeklamauta keletas eilių.

14 d. lapkričio kuopa laikė susirinkimą, kurį galima priskaityti prie geriausiai pavykusių. Surinkta po 50 c. nuo kiekvieno nario už ornağą "Vytį", primta vienas naujas narys. Nutarta pastatyti scenoje "šv. Elžbieta" ir "Nastutė" ir paaukoti \$5.00 L. Dukterų rengiamiems Lietuvos sušelpimui ferams.

Po posėdžio buvo dar prakalbų. Kalbėjo pirmininkė p-lė V. Vaičiulytė, p. S. Bugnavičius ir p-lė M. Dailydaitė. Visos prakalbos pasakyta apie jaunimą -- vyčius.

Lewistono Vytis.

MELROSE PARK, ILL.

Lapkričio 20 d. vyčių 22 kuopa turėjo gražų vakarą. Statė scenoje vieno veiksmo komediją "Politiką". Veikalui atlikti buvo kviesti 14 kuopos artistai iš Cicero, Ill. Savo roles atliko gerai ir publika buvo užganėdinta, nes pirmą kartą mato Melrose Park'e tokį juokingą perstatymą.

Buvo dar dainų, deklamacijų, muzikos (piano).

Deklamavo p-lė Martinkaitė.

Solo dainavo p-lė K. Ambrozaitė.

Duetu dainavo jaunutės vy-tės: p-lės Bereckaitė ir Venckaitė. Šioje vietoje publika dar pirmakart mato jaunų vyčių gabumą.

22 kuopos choras dar jaunutis, nes pirmą kartą dainavo, bet gražiai padainavo šias daineles: 1) Miels tėveli, 2) Eisim, broleliai, namo. 3) Vyčių himną ir 4) Lietuvos himną. Chorą vedė p. Aleksandravičius. Dainos publi-kai labai patiko.

Po to visko kalbėjo Al. Račkus, "Vyčio" red. Po kalbos duota keletas klausimų, ant kurių kalbėtojas pasekmingai atsakė.

Atlikus programą buvo žaislai ir skrajojanti krasa. Laiškų daugiausiai gavo šios p-lės: A. Bereckaitė, gavo 1-mą prizą, S. Šlegaitė, antrą prizą, ir V. Butkaitė trečią.

Vytis V.

TARIA AČIŲ

22 vyčių kuopa, Melrose Park'e, 14 ir kuopų artistams maloniai pagelbėjusiems muris 20 d. lapkričio surengti vakarą. 22 kuopos vyčiai.

WILKES BARRE, PA.

“L. Vyčių” XV kuopos vakaras.

Mūsų jaunimas 7 d. lapkričio parengė vakarėli, atvaidino vieno veiksmo farsą “Tai Politika”, ir triju veiksmų komediją “Trys Mylimos” vakarėlis puikiai pavyko; artistai gana puikiai buvo prisirengę prie vaidinimo; pertraukose padainuota dainelių ir šiaip muzikos kasetelių. Publikos atsilankė ne per daug, nes silpnai buvo išgarsinta. Kaip teko girdėti visi buvo patenkinti.

Pi-pi-pi.

MORCESTER, MASS

Vyčių 26 kuopa veikia dėdama visas pastangas. Štai 4 d. lapkričio sulošė didelį veikalą “Jono Širdis”, penkių aktų dramą. Ak-

toriai atliko roles tikrai artistiš-kai. Publika pasiliko labai užga-nėdinta iš tokio vyčių pasekmin-go darbavimosi. Aktorių rolės šiaip buvo paskirstytos: Ado-mas P. Zataveckas; jo pati J M. Landžiūtė; jų duktė — M. Šukiūtė; Juzė — N. Vienukė; Laurukas — J. Baciavičius; Vin-cas — J. Venclauskas; Nagas — Jonas Baciavičius, Spirgevi-čius — J. Galauskas; Vaitas — J. Palubeckis; raštininkas — S. Mancevičius.

Buvo dar dainų ir deklamacijų. Vakaras pilnai nusisekė, taip jog ne vienas pasakė, kad Wor-cesteryje nebuvo dar tokio vaka-ro.

Vakaro pelnas buvo skiriamas šv. Kazimiero parap. bažnyčios naudai.

P. Z.

Bibliografija ir Kritika.

IMK IR SKAITYK. Parašė F. V., P. G. ir F. K.

“Darbininko” Leidinys No. 1 Kaina 5c. 48 pusl.

Lietuvių katalikų susipratimas ir veiklumas pastaraisiais keliais metais Amerikoje žymiai pakilo. Pridygo didžiųjų organizacijų, pasididi-no laikraščių skaitlius ir spauda pradėjo tvirtėti. Esant tiek orga-nizacijų ir laikraščių, žmonėms sunku jau ir bežinoti prie kurios tų organizacijų prigulėti ir kokius laikraščius skaityti. Pasidarė didelis reikalas lietuvių katalikų tautiškai-visuomeniško “katekizmo”. Tą spragą mūsų raštijoje ir užtaisė L. D. S. organo “Darbininko” išleista knygutė “Imk ir Skaityk”. Leidinys dailus ir pigus. Žinoma, yra gramatikos klaidų, bet tai mažmožis. Nedovanotina klaida tai ant 23 pusl., kur parašyta: “Du kartu savaitėje eina “Vytis”..... Rodos juk žinoma, kad “Vytis” eina du kartu mėnesyje.

Nežiurint tų paklaidų “Imk ir Skaityk” verta kuodidžiausio pra-platinimo. Perskaite ją žinosi kokias draugijas rašyties ir ką skaityti.

Kalba lengvutė, visiems suprantama.

Kiekvienas lietuvis-katalikas, ypač vytis, turėtų ją perskaityti.

Giedrutis.

Sveiki Sulaukę Šv. Kalėdų!

Nors krutinė sugelta, širdis kruvina, nors mūsų sesutės ir broliukai Lietuvoje vaitoja ir žusta varguose, bet ši diena, kurioje užgimė nuliudusių bei verkiančiųjų PAGUODA ir žu-stančiųjų PAGELBA, lai nušluosto kiekvienam ašarą ir sutei-kia viltį bei ramybę.

“Vyčio” redakcija ir administracija linki kiekvienam skai-tytojui, bendradarbiui ir prieteliui praleisti šventas Kalėdas laimingai ir naudingai!

Lietuvos Vyčių Centro Valdyba nuoširdžiai linki vyčiams ir vyčiams kuonaudingiausia praleisti ŠŠ. Kalėdų ir Naujų Metų šventes.

Lai Lietuvos Vyčių organizacija ateinančiais, 1916 metais, dar labiau sustiprėja ir susilaukia tukstančių naujų narių.

